

Raadsinformatie

Onderwerp

Toekenning rijksmiddelen Preventie met Gezag 2026-2029

Portefeuillehouder

Burgemeester Pechtold, Wethouder Gooijer

Voorstel ingediend door

Sabine Steijger

Registratienummer

6313990

Datum

13 januari 2026

Concept-besluit(en)

Niet van toepassing.

Waarom nu?

Op 22 december 2025 heeft de gemeente Delft een totaalbedrag van € 6.670.794,87 toegekend gekregen van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor het continueren van het programma Preventie met Gezag tot en met 2029.

Inhoud

Het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Delft-West is één van de drie grote opgaven waar het College stevig op investeert en op in zet. We willen dat het in Delft-West veilig is en dat onze inwoners goed wonen in de wijken Voorhof, Buitenhof en Tanthof-West. We zetten ons in voor een toekomst waarin alle bewoners mee kunnen doen, in staat zijn hun kansen te pakken en hun talenten weten te benutten. Een toekomst waarin alle jongeren een goede start in het leven hebben is hierin een belangrijke randvoorwaarde.

Preventie met Gezag levert een belangrijke bijdrage aan deze opgave door criminaliteit onder jongeren te voorkomen, signaleren en aan te pakken. En dat is nodig. Uit de Monitor Preventie met Gezag blijkt dat in 2024 jongvolwassenen uit Delft-West relatief vaak verdacht worden van een delict, namelijk 114 per 10.000 inwoners van 8 t/m 27 jaar. Dat is aanzienlijk hoger dan Delft breed, waar het aantal verdachten (8 t/m 27 jaar) van een delict 76 per 10.000 inwoners is (CBS). De digitalisering van de samenleving leidt bovendien tot nieuwe vormen van criminaliteit. Volgens het Landelijk Cybercrimebeeld 2024 is de helft van de cybercrimeverdachten jonger dan 25 jaar oud.

Preventie met Gezag heeft als hoofddoel om te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in aanraking komen met crimineel gedrag of daarin verder afglijden. Dat doen we met een breed pakket van inspanningen gericht op het voorkomen, signaleren en aanpakken van jeugdcriminaliteit. Het aantal minderjarige verdachten in Delft is in 2024 gedaald naar 11,7%, ten opzichte van 14% het jaar ervoor. Het aantal meldingen van jeugdoverlast in Delft-West is in 2024 gedaald naar 185, ten opzichte van 224 in 2023. Dat zijn voorzichtige positieve signalen, maar blijvende aandacht en investeringen zijn nodig om duurzame verandering te realiseren. We willen nog meer jongeren en hun netwerken (zoals familie of sleutelfiguren in de wijk) bereiken. Daarom continueren we onze inzet. En gaan we nadrukkelijk aandacht besteden aan een structurele samenwerking met informele netwerken, zoals zelforganisaties^[1]

Toekenning Rijksmiddelen Preventie met Gezag 2026-2029

Om te bereiken dat minder kinderen, jongeren en jongvolwassenen in aanraking komen met crimineel gedrag of daarin afglijden, is Preventie met Gezag ingericht op basis van drie programmalijnen:

- **Voorkomen:** kinderen, jongeren, jongvolwassenen en hun opvoeders zijn weerbaar tegen criminaliteit en/of overlast gevend gedrag en hebben voldoende perspectief.
- **Signaleren:** kinderen, jongeren en jongvolwassenen die in criminaliteit dreigen af te glijden, worden eerder gezien en geholpen.
- **Aanpakken:** criminaliteit en overlast gevend gedrag wordt aangepakt, gecombineerd met meer perspectief voor de jongeren.

Daarbij hanteren we de uitgangspunten dat behouden wordt wat goed werkt, de inzet aansluit bij de problematiek in Delft-West, aangesloten wordt bij bestaand beleid/bestaande ontwikkelingen en bij doelen van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in Delft-West (Wij West).

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft positief gereageerd op het plan van aanpak en de interventies daarbinnen. Volgens hen richt de inzet zich op verschillende leefgebieden in het leven van jongeren en op verschillende fasen van ontwikkeling van delinquent gedrag. Daarnaast stellen zij dat Preventie met Gezag in Delft goed is in gebed in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid en verbinding wordt gelegd met andere lopende beleidsplannen en beleidsterreinen om de continuïteit en duurzame verandering te waarborgen. Een aandachtspunt is het versterken van de samenwerking met justitiepartners. In dat kader voeren we gesprekken met diverse justitiepartners, waaronder de reclassering, het Openbaar Ministerie en de politie, om te bezien hoe de wederzijdse inzet nog beter op elkaar kan aansluiten. Het stellen van grenzen en het bieden van perspectief zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vragen om een stevige samenwerking.

We zijn verheugd dat wij onze krachtige en effectieve samenwerking tegen jeugdcriminaliteit in Delft-West kunnen voortzetten tot en met 2029.

Wat gaan we doen?

Preventie met Gezag is gestoeld op de langdurige aanpak van jeugdcriminaliteit. Om die reden gaan we door met de bestaande inzet, zover die effectief lijkt te zijn. Hieronder volgt een overzicht van nieuwe interventies die in 2025/2026 zullen starten.

Preventieve groepsaanpak jeugdoverlast

Voor de aanpak van jeugdoverlast wordt in Delft gewerkt met de Werkwijze preventie en aanpak jeugdoverlast Delft. De op te zetten preventieve groepsaanpak bij jeugdoverlast maakt het mogelijk om jongeren uit overlastgevendende groepen in een persoonsgerichte aanpak op te nemen. Het gaat om jongeren die (nog) niet voldoen aan de criteria van de bestaande aanpakken binnen de Zorg- en Veiligheidskamer Delft ([Zorg- en Veiligheidskamer | Gemeente Delft](#)). Door eerder informatie uit te wisselen en in te grijpen hopen we afglijden richting zwaardere overlast en criminaliteit te voorkomen.

Preventieve verzuimgesprekken in het onderwijs

Verzuim kan een signaal zijn van onderliggende problemen en heeft een negatief effect op de continuïteit van de schoolgang. Leerlingen met een hogere mate van geregistreerd verzuim krijgen in hun leven bovendien vaker te maken met justitiële waarschuwingen en veroordelingen, zo blijkt uit onderzoek ([Data Insight School absence and crime.pdf](#)). De gemeente voert al preventieve verzuimgesprekken in het voortgezet onderwijs. Het inzetten van een verzuimsprekuur in het basisonderwijs levert een belangrijke bijdrage aan het bestrijden van beginnend verzuim.

Kansrijk in het onderwijs

KansRIJK is een interventie van de jeugdreclassering die zal worden ingezet in het onderwijs. Begeleiders met forensische expertise geven voorlichting aan de keten en werken samen met jongeren, ouders en betrokken professionals samen om risicogedrag om te buigen. Het heeft als doel om risicovol en/of strafbaar gedrag en schoolverzuim vroegtijdig te stoppen en te voorkomen en zo zwaardere criminaliteit en justitiële maatregelen voor te zijn.

Onderstaande figuur toont de interventies in samenhang met de doelen van het programma Preventie met Gezag:

Samenwerking met informele organisaties

In Delft zijn tal van informele organisaties, zelforganisaties, maatschappelijke initiatieven en sleutelfiguren actief rondom thema's als armoede, jeugd, participatie en veiligheid. Deze organisaties vormen het sociale weefsel in de stad en spelen een belangrijke rol in het versterken van de sociale cohesie, het bevorderen van participatie en het vroegtijdig signaleren van kansen en knelpunten binnen gemeenschappen. Het Instituut Publieke Waarden (IPW) heeft in 2024 na onderzoek ook geconcludeerd dat de meeste informele organisaties goed in staat zijn om doelgroepen te bereiken, die in de aanpak van de overheid moeilijker bereikt worden. Binnen Preventie met Gezag zien we jongeren in samenhang met de systemen om hen heen. Vanuit deze visie is het relevant om structureel samen te werken met bestaande informele organisaties. Delft is één van de vijf Preventie met Gezag-gemeenten die de mogelijkheid krijgt om deel te nemen aan een pilot van het ministerie van Justitie & Veiligheid en drie andere ministeries, gericht op structurele samenwerking met informele organisaties. Delft focust daarbij op de samenwerking met zelforganisaties. Een zelforganisatie is een groep burgers die zichzelf organiseert om de positie van hun achterban te verbeteren, zonder dat dit van buitenaf wordt opgelegd (Movisie). Dit sluit aan bij het Inclusiebeleid en de Visie op de sociale basis.

Wat verandert er?

Het programma Preventie met Gezag wordt gecontinueerd tot en met 2029.

Beleidskaders

Het thema van de kadernota 2026 is 'uitvoeren en afmaken'. Preventie met Gezag is één van de deelprogramma's binnen de opgave Delft-West, waarbij we streven naar een duurzame verandering in het gebied. Om die reden sluiten de inspanningen aan bij de doelstellingen van Wij West en bij bestaand beleid/bestaande ontwikkelingen. De aanvraag sluit onder andere aan bij het huidige Veiligheidsbeleid (Samen veilig in Delft, 2023-2026), het beleidskader Jeugdpreventie en De Delftse Educatieve Agenda 2024-2027 en het Inclusiebeleid. In de

voortgangsrapportage Wij West is te lezen hoe Preventie met Gezag bijdraagt aan de doelstellingen 'De jeugd krijgt de kans om het beste uit zichzelf te halen' en 'In Delft-West is het fijn en veilig wonen'.

Financiën

Voor de periode juni 2026 tot en met december 2029 is aan de gemeente Delft een totaalbedrag toegekend van € 6.670.794,87,- in vier jaarlijkse tranches. Onderdeel daarvan is de pilot Samenwerking met informele organisaties, waarvoor een bedrag beschikbaar is gesteld van € 100.000,- per jaar.

Vervolg

Vanaf 2026 zal de gemeenteraad over Preventie met Gezag geïnformeerd worden via de P&C cyclus en de jaarlijkse voortgangsrapportages Wij West.

Participatie

De vervolgaanvraag Preventie met Gezag is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de gezagspartners en lokale partners. Daarnaast is de aanvraag afgestemd met het programmabureau Wij West. De aanvraag is opgewerkt door de afdeling Veiligheid Advies in samenwerking met de teams Jeugd, Sociale basis en Onderwijs van Samenleving Advies.

Communicatie

Externe communicatie over de toekenning van middelen zal plaatsvinden via de Stadskrant.

Bijlage(n)

N.v.t.

Het besluit moet gepubliceerd worden in het Gemeenteblad

Ja

Nee

Niet van toepassing

Motie / toezegging

Heeft het voorstel
betrekking op een motie
en/of toezegging?

Ja, het college verzoekt de raad om motie / toezegging ... als afgedaan te beschouwen

Nee

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Delft,